ANUNȚURI

• Săptămâna aceasta a însemnat zile de sărbătoare pentru toți: **29 septembrie, ziua de naștere a Părintelui Arsenie Boca**, a fost o revărsare de har atât la parastasul ținut la Bisericuță, cât și la Sf. Liturghie săvârșită în sobor la Bujoara, pe dealurile copilăriei Părintelui. Am auzit cuvinte minunate, care ne întăresc în credința că vremea de acum poate fi trecută mai ușor și prin mijlocirile lui.

• **Mănăstirea Băița** stă în primul rând sub **Acoperământul Maicii Domnului**, așadar principalul său hram a fost cinstit în chip deosebit zilele trecute. Maicile au simțit și simt zi de zi ajutorul Preacuratei, care le întărește în credință și rugăciune jertfitoare pentru întreaga lume.

• La sfârșitul săptămânii trecute a avut loc Concursul Internațional de Muzică sacră din Bialystok – Polonia. Printre invitați, grupul psaltic Sf. Ioan Damaschin, care are componență câțiva frați și părinți apropiați Bisericuței. Cu ajutorul lui Dumnezeu, **psalții arădeni au obținut locul al treilea în categoria „Coruri de parohie"**. Vom reveni cu amănunte.

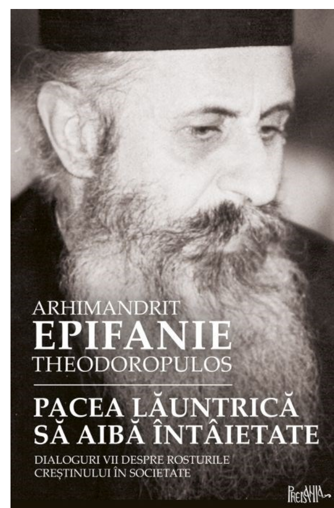
ȘTIRI

• Sinodul Mitropolitan al Mitropoliei Ardealului s-a întrunit marți la Mănăstirea Râmeț. Pe agenda de lucru a figurat realizarea **dosarelor de canonizare ale părinților Dometie Manolache** de la Râmeț și **Serafim Popescu** de la Sâmbăta de Sus, ucenici ai părintelui Arsenie Boca. Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu al Ardealului a subliniat că părintele Serafim și părintele Dometie fac parte din lucrarea sfințitoare a părintelui Arsenie Boca la Mănăstirea Prislop. (sursa: basilica.ro)

• **Parohia românească „Acoperământul Maicii Domnului" din Toulouse** a finalizat miercuri, 29 septembrie, achiziția lăcașului de cult în care își desfășoară de patru ani activitatea. Este prima biserică aflată în proprietatea românilor ortodocși din sud-vestul Franței. În cei aproape 20 de ani de activitate, parohia a schimbat de mai multe ori locul de oficiere a slujbelor religioase. (sursa: basilica.ro)

• A început **Festivalul de Muzică Bizantină de la Iași**. Concertele, exclusiv online. Invitații din străinătate participă cu o serie de materiale înregistrate și realizate special pentru festival. Concertele se transmit pe pagina facebook. (sursa: basilica.ro)

LIBRĂRIA LOGOS ne recomandă

Arhim. Epifanie Teodoropulos - *Pacea lăuntrică să aibă întâietate*

„Viața noastră a ajuns prea neliniștită ca să ne bucurăm de ea. Toți oamenii de astăzi muncesc ca niște robi pentru bunurile vieții, însă nu mai găsesc putere să se bucure de ele. Am făcut din viața noastră o luptă sisifiăa sau, mai bine zis, un chin sisific pentru niște nimicuri."

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372.
Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

Numărul 37 (LVI) 3 octombrie 2021

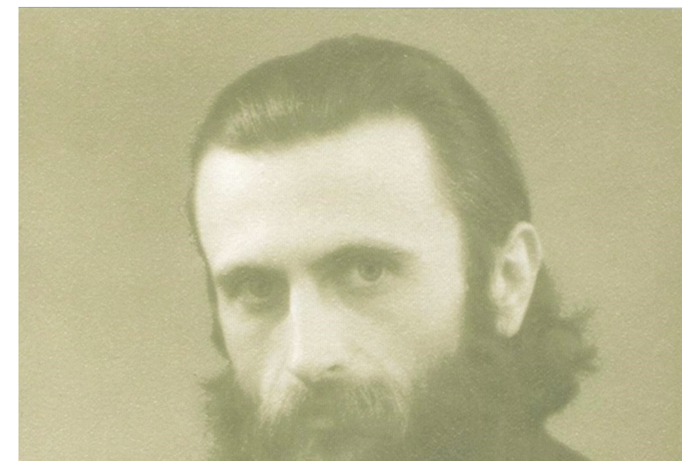
MaxiMina

Foaie ortodoxă pentru suflet

CUVÂNT DE FOC despre UN SFÂNT DE FOC

Cuvântul Părintelui Arhim. Andrei Coroian (consilier la Episcopia Devei), rostit la Bujoara, la 111 ani de la nașterea Părintelui Arsenie Boca

> **„Părintele Arsenie este răspunsul duhovnicesc pentru vremea noastră.**

Domnul Hristos nu îi cheamă pe ucenicii Săi nici la muncă, nici la altceva, ci îi cheamă să se odihnească: *Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni.* Fie că am lucrat ce a trebuit, fie nu, avem nevoie de odihnă sufletească și El ne cheamă pe toți. Acest text se potrivește 100% cu viața și trăirea Părintelui Arsenie.

Exact în acest loc și exact în această zi s-a născut acum 111 ani cel pe care **l-a dat Dumnezeu poporului român să întrupeze acest cuvânt: *Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni***. Domnul Hristos ne cheamă în multe feluri și locuri și în primul rând ne cheamă să ne luăm crucea. Fără a-ți lua crucea, nu poți merge după El. Oricine vrea să-L urmeze, trebuie să-I urmeze calea,

să-I urmeze viața, să-L urmeze întru adevăr, căci Hristos este calea, adevărul și viața. Cine vrea să trăiască Viața Mea, singura Viață care nu se termină niciodată și singura viață fericită, cine vrea să cunoască aceasta, trebuie să Mă cunoască pe Mine în lumina Adevărului-Logos. Aceasta este calea odihnei, a păcii și a liniștii.

Pe lângă celelalte chemări făcute de Hristos, aceasta ne arată iubirea Sa și faptul că El ne-a creat din iubire, și nu ca să ne ostenim. Iar osteneala pe care trebuie să o facem pentru a câștiga Împărăția cerurilor este din cauza noastră, a căderii noastre. Un părinte bisericesc spunea că Hristos Se numește pe Sine Păstor datorită nouă, căci noi ne-am făcut oi și rătăcim. Dar El nu a dorit să fim oi, nici să ne trateze ca pe niște oi, ci ne-a făcut să fim după chipul și asemănarea Lui. Ne-a făcut dumnezei, nu oi! El a fost nevoit să Se facă Păstor, și mai mult, a fost nevoit să Se facă pe Sine Miel, ca să moară ca Miel nevinovat pentru oi. Așadar, starea noastră a fost una de har, Dumnezeu pregătindu-ne să ne ducă în Rai fără osteneală, prin marea Lui dragoste. De aceea aceste cuvinte sunt atât de mângâietoare pentru noi: *Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni.*

Citind cuvintele Părintelui Arsenie, simțim că din ele izvorăște acest duh: *Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni.* Din 99%. Sunt și cuvinte tăioase, adânci, care taie și ajung la despărțitura sufletului de duh. Dar majoritatea cuvintelor sunt mângâietoare.

Aici la Bujoara în altar, este un vitraliu cu Părintele Arsenie; în dreapta lui este o icoană cu Sf. Siluan Athonitul (cel mai mare trăitor al secolului XX), iar în stânga, chipul păr. Dumitru Stniloae (cel mai mare teolog al sec. XX). Între ei, Părintele Arsenie, care toată viața s-a silit și a reușit să transforme învățătura academică în învățătură empirică, adică în viață trăită. De aceea are el un har așa de mare și de aceea atrage pe atâția prin ce face.

Trebuie să vă mărturisesc că am în chilie un tablou cu Părintele Arsenie și parcă e viu... mai mult decât la Prislop. Vorbesc cu Părintele Arsenie și plâng uneori pentru dânsul, că n-a fost înțeles nici în viață, nici după moarte.

Știți că acum 4-5 ani a fost o explo-

zie de oameni la Prislop. Veneau și 100.000 pe zi. S-a făcut o emisiune la televizor, unde m-a trimis Preasfințitul. A fost invitat și primarul orașului Hunedoara, care era bucuros că, datorită pelerinajului continuu de la Prislop, a crescut venitul hunedorenilor și se gândea cum să extindă turismul. Dar eu mă gândeam: **ce-i atrage totuși pe oameni?** Căutam un motiv teologic, duhovnicesc și nu am găsit alt motiv decât **dragostea. Părintele Arsenie a avut dragoste.** Precum Sf. Siluan a avut atâta dragoste încât plângea toată noaptea, pentru toți oamenii din lume – și se consideră că în ultimii 70-80 de ani sunt câteva milioane de oameni întorși la credință prin rugăciunile lui (căci a trecut la Domnul în 1938). Tot așa și Părintele Arsenie a avut dragoste. Deși a fost om de știință, căci a avut 2-3 facultăți - dacă socotim și medicina –, niciodată nu a pus accentul pe știință. Folosea știința ca pe un instrument, dar toată viața lui a circulat cu automobilul dragostei. Și respecta matematic (căci știa bine matematică) regulile de circulație ale dragostei. **Acesta este idealul: să știi legea lui Dumnezeu și să împlinești matematic poruncile Lui, dar să circuli în lumea aceasta pe automobilul dragostei**.

TOT CE A FĂCUT PĂRINTELE ARSENIE A FĂCUT DIN DRAGOSTE ȘI CU DRAGOSTE. DE ACEEA SE ÎNTÂMPLĂ ACEST PELERINAJ CONTINUU LA PRISLOP.

Când am scris prima dată despre Părintele Arsenie, acum 15 ani (eram stareț la mănăstirea Râșca Transilvană), nu se scrisese niciun articol despre el în reviste oficiale ale Bisericii. Iar articolul meu a fost publicat la „Vestitorul Ortodoxiei”, la București. Titlul a fost *„La mormântul cel izvorâtor de har de la Prislop al Părintelui Arsenie Boca”*. Pentru că Părintele e ca Hristos, din Care ieșea o putere care-i vindeca pe toți. Ajunsese prin smerenie, prin dragoste, prin curăția inimii, prin post, prin rugăciune, să acumuleze atâta har, că ieșea dintr-însul o putere care-i vindeca pe toți. De aceea izvorăște atâta har la mormântul său. Dacă stai acolo 5 minute, parcă ieși din tine și ești în rai. Iar **din acest izvor se adapă mii și sute de mii și milioane de oameni din țara noastră și din toată lumea.**

Întotdeauna trebuie să învățăm ceva din viața unui sfânt. Așa că să vedem ce putem învăța din viața Părintelui Arsenie. Mai întâi, acum 111 ani, în această poiană minunată s-a născut un sfânt din părinți sfinți – și timpul va dovedi. Mama, Cristina, era o fată curată. Trăia simplu și curat aici, cu florile și cu îngerii. Iar de ea s-a îndrăgostit pădurarul Iosif (era mai învârstă un pic). Au fost curați până la căsătorie și după cununie l-au zămislit pe Părintele Arsenie. Apoi, din cauza sărăciei de atunci, ardelenii mergeau să lucreze în America. Tatăl lui a făcut la fel. Și lucra acolo, iar când făcea o mie de dolari, venea înapoi și cumpăra pământ, apoi iar mai lucra și făcea bani și se întorcea să cumpere boi, ș.a.m.d. Iar mama a rămas doar cu mama ei pe acest loc și cu Părintele Arsenie în pântece. De aceea zice Părintele că s-a născut credincios, pentru că în cele 9 luni, mama lui a trăit o viață sfântă. Acesta este un lucru fundamental: **pentru ca cineva să poată parcurge viața aceasta și să ajungă sfânt, trebuie ca mama lui, în cele 9 luni, să trăiască viață sfântă**. Dacă nu se întâmplă așa, toate patimile intră în copil. Medicina de azi spune că educația unui copil se dă genetic, în cele 9 luni cât se află în pântecele mamei: ce face, ce citește, ce se roagă, ce cântă, aceea va face copilul toată viața. Iar mama Cristina a visat că poartă soarele și luna în pântece. Ea avea o icoană foarte dragă, la care se ruga tot timpul, și acea icoană și Pruncul Iisus, s-au imprimat în inima și sufletul pruncului Arsenie, încă de când era în pântece.

Apoi să mai avem în vedere un lucru. Ne străduim în viața aceasta să ne creștem copiii și bine facem. Îi dăm la școli, dar îi trimitem și la nu știu câte alte activități: la tenis, la dans, la înot, și îi facem praf, căci nu mai au evlavie să meargă la biserică, la spovedit, la împărtășit. Despre Sf. Antonie cel Mare se zice că părinții nu l-au dat la școală, ca să nu se strice și a învățat să citească acasă, din Biblie, din Ceaslov. Și așa a ajuns marele Antonie, stâlpul monahismului. Tot așa și Părintele Arsenie, a stat până la 10 ani aici, la Bujoara, doar cu florile, cu îngerii, o viață sfântă. Și pentru că era așa de mare depărtarea, a venit un dascăl, neam de-al său, și l-a învățat carte acasă. **Una e să înveți cartea acasă, la chilia ta, cu rugăciune, cu liniște, cu icoane lângă tine, și alta e să intri într-un sistem în care se injectează orice perfidie a păcatului**, cum se face acum. Aproape că am ajuns vremurile de început ale creștinismului, în care noi, creștinii, trebuie să ne păzim copiii, unde îi dăm, că altfel îi distrug. Exact ca atunci, când nu-i dădeau pe copii la școli păgâne, pentru că îi distrugeau. Îi trimiteau doar ca studenți, cum a fost Sf. Vasile, căci atunci deja erau maturi și sfinți – el i-a convertit pe colegi și pe profesori.

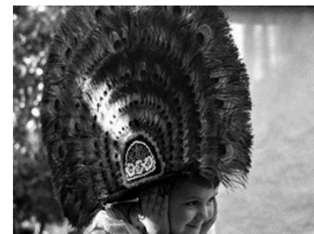
Așa a trăit aici și Părintele Arsenie, educat de mama și bunica lui, cu rugăciune, până în clasa a V-a, când l-au trimis la liceul din Brad, unde a terminat șef de promoție.

Dacă observăm, Părintele Arsenie nu pune niciodată accentul 100% pe învățătură. Deși a fost șef de promoție, el știa că poți să știi totul perfect, legea, regulile, dar **legea în sine e moartă dacă nu iubești**. **El a pus accent pe trăire, pe duhovnicie**. Încă din timpul liceului îi ziceau „Sfântul”. Lua note de zece, dar nu-l interesa atât de mult. **E mult mai important să trăiești viață duhovnicească, decât să te afirmi, să ie note de 10, să ai nu știu câte diplome și titluri. Nu-ți folosește la nimic**.

Acum vreo 20 de ani se spovedea la mine o fată, care era elevă la seminar la Prislop și care avea numai note de 10. Iar o colegă de-a ei dorea tare mult să fie ea prima. Și tot timpul se duelau, care ia zece cu steluță sau fără steluță, din orgoliu. Atunci i-am zis celei care se spovedea la mine: *să nu mai iei niciodată nota 10! Învață să știi, dar nu intra în concurență, în competiție, căci nu-i de la Dumnezeu acest lucru*. **Concurența e o ramură subțire a mândriei**. Mândria are 24 de ramuri (iubirea de sine, lauda de sine, etc.) dintre care face parte și concurența. *Las-o pe ea să ia numai nota 10, iar tu păstrează pacea*. Fata a făcut așa și a ajuns ca cealaltă să-i fie cea mai bună prietenă. Ea știa tot atâta, lua 9,50, dar păstra dragostea în suflet. Părintele Arsenie a mers cam tot așa. A fost un elev excepțio-

Portul popular DIN ZONA BISTRIȚEI

Fiecare element al portului popular ascunde o poveste si fiecare podoabă populară ascunde lucrul de mână făcut cu migală, așa cum se transmite din generație in generație. Azi vom încerca să aflăm tainele portului popular din zona Bistriței

Femeile din Bistrița Năsăud poartă costume în care predomină **culoarea roșie** la tinere și **negrul** la cele în vârstă. Costumul popular din această zonă este format din poale albe, peste care se așează zadiile. **Bluza albă cu mărgele colorate** și cusută cu motive populare, completează portul popular, la fel și pieptarul din piele, năframa și opincile. Peste costum, iarna femeile poartă cojoc din piele de oaie sau zechel, un fel de palton din lână. La tinere, **clopul de cunună** este format dintr-o pălărie albă, ornată cu motive florale. Cămașa și zadiile erau lucrate în războiul de țesut, la fel și traista.

Cămașa din zona Bistriței se remarcă prin **simplitatea ornamentației**; registrele ornamentale se regăsesc doar pe guler si pe mâneci. Pe mâneci sunt lucrate cusături peste cot, iar la marginea fodorilor (volanul încrețit al mânecii) se regăsește cipca (dantelă lucrată în casă). La tipul vechi de cămașă, motivele ornamentale sunt geometrice, evoluția ducând la forme florale cusute în multe cazuri cu mărgele mici colorate.

Peste cămașă se poartă un pieptar mic de piele neagră. Procesul de dezvoltare al pieptarelor năsăudene a cuprins *trei epoci*, după culoarea pielii de fond : pielea albă pe care erau cusute registre în negru, pielea brună și ultima epocă, cea a pielii negre. Pe ultimele două, registrele erau cusute cu roșu sau cenușiu. Pe margine, pieptarele sunt tivite cu blană de miel sau cu prim negru. Motivele cusute sunt florale, pe spatele pieptarului regăsindu-se o cunună.

Zadiile sau pânzăturile se prezintă în mai multe feluri. Ele se definesc în funcție de dispoziția și coloritul dungilor care alcătuiesc principalul element decorativ. Evoluția zadiilor a avut mai multe faze. Prima fază este forma de zadie roșie, lată de 50 cm, țesută din lână aspră vopsită în casă. A doua variantă este zadia din păr moale cu ornamentație mai complicată. Aceasta este mai îngustă iar în partea de jos are unul sau mai multe rânduri alese cu flori. În această categorie se include și zadia fără dungi, având fondul dintr-o singură culoare (negru sau vânăt), iar în partea de jos, pe 30 cm lungime are motive alese în războI sau brodate cu acul. În partea de jos, zadia din față are cipcă sau ciucuri în diferite culori. Culorile registrului ornamental erau roșul, albastrul, auriul și maroul. Zadia din spate a acestui tip are dungile mai late sau mai înguste și deseori se regăsesc flori printre dungi. Varianta a treia a zadiilor este cea denumită și zadiile în pereche, au formă mai îngustă, cu vergi orizontale și înguste. Între vergi apar frecvent broderii de mărgele colorate și fir lame. Asemănător multor costume din nord-vestul României, zadiile nu se încing la mijloc cu bău ci cu frânghii. Betele înguste și lungi țesute din lână au o ornamentație simplă.

Costumul tradițional bărbătesc din această zonă a țării este alcătuit din cămașă albă din cânepă sau bumbac, lungă până la genunchi, pantaloni albi din in, cânepă sau lână (iarna), iar în picioare opinci (vara) și cizme (pe vreme rece). Țăranul năsăudean poartă curea lată din piele, pieptar sau suman, pe vreme friguroasă. Cămașa are la guler cusute motive naționale, iar la mâneci și **cipcă**. Pe cap, acesta poartă clopul de păr, iar de sărbători, feciorii din sate pot fi văzuți cu **pălării cu păun**, o pălărie neagră ornată cu pene de păun și șiruri de mărgele.

Năsăudul a intrat în cartea recordurilor în 14 mai 2017 când peste 5000 de oameni s-au strâns în horă, toți îmbrăcați în port popular.

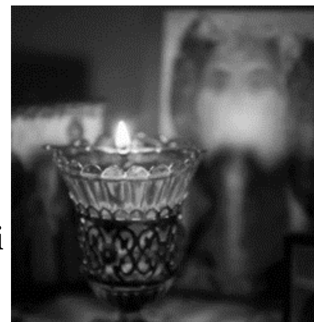
M.D.

Făclia

Vasile Voiculescu

Viu la altar c-un muc de ceară lină,
Sub lemnul zugrăvelii să-Ți lipesc...
Încă vreo trei în fața Ta clipesc;
Ai Tu nevoie, Doamne, de lumină?

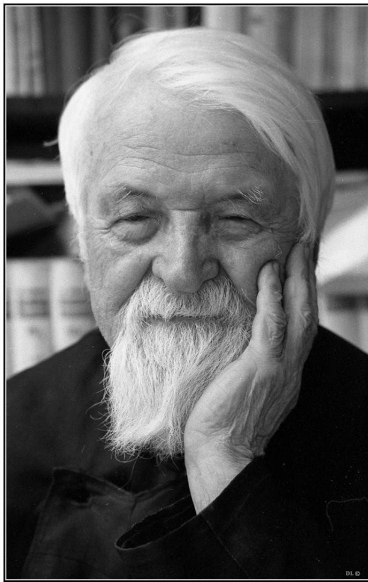
De ce nu pot icoana-Ți din tărie,
Să o cobor, în inima-mi s-o prind,
Și veșnică, extatică făclie
În fundu-i negru, mintea-mi să-Ți
aprind?

Calendarul mărturisitorilor

Pr. Dumitru Stăniloae

(†4 OCTOMBRIE 1993)

Descoperitorul IUBIRII TREIMICE

„*El e din stirpea celor ce nu se duc: intrat în veșnicie, se-ntoarce cu ea-n potir; preoție lucrătoare și dincolo de veac.*

Născut la sat și tocmai de aceea, având bunul simț în sânge, dar mai ales șlefuindu-și până la desăvârșire bunul simț al credinței, Părintele Dumitru Stăniloae ne apare de o delicatețe și finețe extreme, de o subțirime parcă din altă lume. E dintre noi și totuși ... Spunea: *„**Trebuie să recunoști taina, fiecare lucru, chiar lucrul material, este o taină, cu atât mai mult o persoană este o taină**. ... ce superficialitate trăiești când mergi prin orașele acestea cu blocurile lor, cu tehnica lor, și ce sentiment avea în suflet țăranul când făcea o fântână. Căci el știa că dincolo de astea, toate sunt o taină mare."*

Cum a reușit să treacă peste scolasticismul academic? Cum a reușit să rămână mustind de Duhul Sfânt, în anii de temniță? Un posibil răspuns:

*„Totdeauna vrei să ai o persoană care să te iubească și tu o iubești pe ea; și ce iubire mai înaltă și mai curată este decât cea între Tată și Fiu, și dacă sunt numai doi care se iubesc în veci, **iubirea lor e perfectă când împreună iubesc pe al treilea**; nu se pot mărgini; și fiecare din ei are o bucurie mult mai mare când are și pe altul care se bucură de celălalt. Tatăl are pe Duhul care se bucură împreună cu El de Fiul, Fiul are pe Duhul care se bucură împreună cu El de Tatăl."*

Vrednicul de pomenire **Bartolomeu Anania, mitropolitul Clujului** l-a cunoscut și prețuit. Cu talentul său de om de litere, a așternut cuvinte minunate despre cel mai mare teolog al nostru, din care reproducem mai jos un fragment.

***

„A fost o vreme când lucram împreună, în aceeași încăpere din incinta Antimului, pe un etaj căptușit cu cerneală. Ieșiserăm de la Aiud, așteptam să ne crească părul și scriam pentru reviste, măcar că încă nu aveam „drept la semnătură": el, Stăniloae, trebuia să se iscălească nuștiu-cum, un pseudonim la adăpostul căruia își putea agonisi câțiva bănuți pentru el și familie. Atunci l-am văzut cum lucrează, și nu știam dacă trebuie să-l invidiez ori să-l admir. Mai-tânărul său coleg, învățat să-nvârtă de douăzeci de ori cuvântul în vârful condeiului, se surprindea fascinat de repeziciunea cu care Profesorul era în stare să aștearnă câteva zeci de pagini parcă dintr-o răsuflare, rând după rând, filă după filă, cu scrisul său aproape imposibil, urât, lăbărțat, dezordonat, eliptic, în desăvârșit contrast cu **ordinea de cristal a unui intelect cosmic**, de -abia ghicit între două căpițe de hârtie. Rar câte-o ștersătură, tot atât de rară verificarea, din fugă, a unui citat patristic.

Omul nu părea că mucezise cinci ani în pușcărie; totul într-însul se păstrase rotund și curat, într-un tezaur care nu mai putea fi memorie: era trăire. Ei da, când ajungi să-L trăiești plenar pe Dumnezeu, nu mai e nevoie să-L ții minte, că te ține El. Atunci, urmărindu-l pe Stăniloae cum scrie, am știut că există o febră a Duhului Sfânt: o învăpăiere a celor aleși de Domnul să-I tălmăcească-n cuvinte ceea ce scrisese El tainic, pe nisip. Dincolo de anii academici, dincolo de muncă, dincolo de asceză și dăruire, uriașa operă a Părintelui Stăniloae este o harismă; nu, nu stare de grație, ci revărsare de har.

Ar fi greșit să se creadă că profesorul trăia într-un turn de fildeș teologic. Purta într-însul și toate antenele gazetarului temperamental, gata să culeagă nu numai fapta, ci și semnul ei imediat, gata să dea o replică pe măsura unui spirit polemic din care nu lipseau noblețea și cavalerismul. Membru fondator al Grupului de Reflecție de după Decembrie '89, se interesa zilnic de mersul treburilor bisericești, pe atunci cam în derivă, și se purta precum secundul unei corăbii bântuite de valuri; proptit în catarg și scrutând furtuna, răcnea cu furia controlată a înțeleptului peren. Și rămânea optimist. *Nu avea decât o singură tristețe: unde ne sunt intelectualii de altădată, care săreau, toți, să-și apere Biserica în ceasuri de cumpănă?...*

Și o singură patimă: **iubirea pentru Biserica Neamului său**. Biserică-Neam, două ființe ce nu pot fi nici împărțite și nici despărțite. Să nu uităm că Părintele Stăniloae este autorul enunțului: ***Noi, Românii, reprezentăm un unicat: suntem singurul popor de origine latină și credință ortodoxă; prin latinitatea noastră îi aparținem Occidentului, prin ortodoxia noastră îi aparținem Răsăritului; suntem puntea ideală de legătură între cele două lumi.*** Acest enunț, astăzi loc comun, ar putea deveni temelia întregii noastre politici de stat în contextul reașezărilor europene.

Născut în Vlădenii Făgărașului, Părintele Dumitru Stăniloae este darul cel mai prețios pe care pământul Transilvaniei l-a făcut văzduhului nostru național."

nal, dar nu l-au dus la alte șapte activități, să-i strice sufletul.

Azi ajung copiii în clasa a XII-a cu depresii. Cum să nu fie așa, dacă l-ai dat și la școală, și la tenis, și la multe altele. Storci tot harul din el! Și nu-l înveți să iubească și să se smerească, să agonisească și să păstreze harul.

Să ne întoarcem la viața Părintelui Arsenie. A fost apoi la facultate la Sibiu, căci Preasfințitul Nicolae Bălan i-a dat bursă. El a trăit viața de student ca Sf. Trei Ierarhi, adică n-a mers decât la cursuri și la Paraclis, la rugăciune. În zilele noastre se întâmplă un lucru foarte curios. Acum 13 ani, când eram la Catedrală la Cluj, au introdus fete pentru prima oară la Seminar. Unii zic că e bine, alții că nu. Un profesor de acolo mi-a zis: *părinte, decât să fugă băieții de la Seminar în oraș după fete, mai bine să le aibă acolo, între ei.* Lucrul acesta e cu două tăișuri. Într-adevăr, Adam a avut fii și fiice, dar aceasta e o cădere de la Hristos. Hristos a avut ceata de apostoli, obște de bărbați, ca și călugării. Femeile slujeau și ele acolo, dar nu erau puse pe aceeași treaptă, nu erau apostoli. Și atunci noi cădem de la Hristos la Adam cel vechi cu aceste rânduieli noi, de a pune împreună băieți cu fete. Nu se poate ca un băiat și o fată să stea laolaltă și să nu aibă sentimente. Am fost la Neamț la mănăstire, acum e Academie Teologică și am văzut și acolo vreo două -trei fete, care stăteau pe afară la Liturghie, în timp ce băieții erau înăuntru. Și ne-am mirat – la Cluj am înțeles, dar acolo la mănăstire! Asta-i lumea! Va trebui să fim tot mai atenți.

Părintele Arsenie zice că, în timpul cât a fost student, a reușit – o performanță unică pentru vremea aceea – să nu discute cu fetele. Era un băiat frumos, avea 19-20 de ani, dar a reușit. Singurul lucru pe care nu l-a putut evita a fost corul, că acolo trebuia să cânte toți împreună. Deci ce a așezat Părintele în el atunci, nu-i de mirare că a rodit mai târziu. La 24 de ani, cât a avut el când a mers în Athos, ești idealist, vrei să faci tot ce citești. Or, el la vârsta aceea s-a dus în Athos și s-a rugat să găsească un duhovnic, dar nu a găsit. Atunci și-a adus aminte că are o mamă și s-a rugat la Maica Domnului să-i dea duhovnic, iar ea i l-a dat pe Sf. Serafim de Sarov. **De multe ori noi evităm minunile, dar în Ortodoxie nu există sfânt raționalist**. Apostolii mergeau propovăduind Cuvântul și cu minuni adeverindu-L. **În Ortodoxie minunile sunt firești, sunt la ele acasă. Or, Părintele Arsenie a avut darul acesta și nu întâmplător**. A avut darul înainte-vederii, povățuirea și știința de a trăi duhovnicește. De la începutul vieții duhovnicești, el a fost harismatic. Mi-a povestit părintele Crăciun că vara, nu erau mai puțin de 1.000 de oameni la Sâmbăta, în fiecare zi. Părintele Crăciun era student și a fost și el acolo când au adus cu roaba o fată de 17 ani, paralizată. Părintele Arsenie

spovedea întruna, dar le-a zis să aștepte un pic. Apoi au dus-o în biserică și Părintele Arsenie a stat cu fata 7-8 ore, rugându-se și apoi fata a ieșit pe picioarele ei. Ce a urmat în viața sa este continuarea acestei minuni.

Iar părintele de la Prislop mi-a povestit de un inginer din Tg Mureș. Când Părintele Arsenie era la Drăgănescu, acest inginer s-a îmbolnăvit de cancer. Atunci s-a dus soția lui la Drăgănescu: *Părinte, am fost peste tot la doctori, și la Tg. Mureș, și la București, și au zis că nu au ce să-i facă. Ce să fac?* Atunci Părintele Arsenie a stat un pic și a lăcrimat, ca și Domnul la mormântul lui Lazăr. Apoi s-a dus într-o cameră alăturată și s-a rugat câteva minute. Iar când a ieșit, i-a zis femeii: *Du-te cu el la orice doctor din România și vezi dacă va mai găsi cancer!* Și așa a fost, omul a trăit 95 de ani. E cutremurător! Acesta este Părintele Arsenie! Așa har a avut.

Părintele Arsenie rabdă atâtea lucruri și după 100 de ani. Noi nu putem așa ceva, noi nu suntem în stare să ne ridicăm la nivelul lui de înțelegere. De aceea **nu-i ușor de canonizat un sfânt atât de mare**. E greu de înțeles și poate 100 de ani e și contestat de unii. Mă mir cât rabdă Părintele, mereu rabdă! Dar harul e tot mai mult. I-am spus Preasfințitului nostru că Părintele Arsenie nu trebuie să aștepte până în 2025, că se vor organiza ucenicii lui. Dar asta dovedește paralizia noastră sufletească; **toți suntem paralizați duhovnicește, de sus până jos. Iar această paralizie aduce asupra noastră pedepsele, pregătite pentru cei păcătoși.** Dacă omul nu face nimic... Citeam la Sf. Paisie Athonitul că îi zicea unui ucenic: *Bagă de seamă, că în iad nu merg numai păcătoșii, ci și leneșii*! Poate nu suntem întotdeauna păcătoși, dar suntem leneși. Nu avem râvnă, nu lucrăm duhovnicește. Iar atunci când nu ai râvnă, când nu arzi cu duhul, biserica nu e vie.

Este o carte despre Părintele Arsenie în care au scris cei mai mari intelectuali ai țării (*Altfel despre Părintele Arsenie Boca, Editura Școala Ardeleană, 2016*). Acolo se spune că **Părintele Arsenie este răspunsul duhovnicesc pentru vremea noastră.** Canonizându-l, se dovedește că Biserica e vie și că Dumnezeu dă acum răspuns și soluții, și duhovnicești, și intelectuale. Sigur, toți sunt sfinți, dar Părintele e supra-sfânt, e deasupra tuturor. Mai e un sfânt mare – episcopul Nicolae Popovici al Oradei, un episcop de foc, care în timpul comunismului ținea predici fulminante. După o predică de-a lui, câte 5.000 de oameni erau gata să-L urmeze pe Hristos. Și l-au dus în arest, l-au omorât. Părintele Stăniloae spunea că a fost cel mai valoros episcop pe care l-am avut în secolul XX. Acești oameni trebuie scoși la lumină, trebuie să ne străduim și noi să mergem pe urmele lor.

Din fiecare etapă a vieții Părintelui Arsenie putem învăța câte ceva, și mai ales că lucrurile trebuie făcute 100%, nu cu jumătăți de măsură. Căci Părintele e un sfânt după modelul lui Hristos. A urmat întru totul lui Hristos; cum e Sf. Nectarie la greci, așa a fost Părintele Arsenie la noi. Dar e în același timp și piatră de poticnire, de

scandal. **A fost singurul care nu a fost lăsat să slujească în timpul comunismului, timp de 30 de ani.** Iar după adormire, **iată tot de 30 de ani e prigonit subtil**, de neo-marxiști, de new-agiști, de sataniști. Toți cei ca aceștia din ziua de azi sunt împotriva acestui foc care izvorăște din mormântul izvorâtor de har de la Prislop.

Oare ce ne-ar zice azi Părintele Arsenie, când s-au împlinit 111 ani de la nașterea sa? Cred că ne-ar zice: *să nu uitați că toată trăirea Evangheliei, fără spovedanie și fără Împărtășanie, e teorie; să vă spovediți și să vă împărtășiți cât mai des* (am citit aceasta nu demult, din cuvintele dânsului). Pentru că într-un fel duci crucea spovedit și într-altul nespovedit. *Puneți accent pe practică;* e foarte bună și teoria, dar trebuie practică; *și încercați să trăiți lucrurile întreg, depășind jumătățile de măsură, pentru că Hristos vă iubește întregi, vă vrea întregi.* **Hristos vă consideră pe fiecare dumnezei și vă vrea pe fiecare să fiți asemenea Lui.** E vremea să ne trezim și să ieșim din aceste jumătăți de măsură, din această letargie duhovnicească și să o luăm pe calea Domnului Hristos, chiar dacă împovărați de jugul ispitelor și greutăților, căci El ne așteaptă ca să ne odihnească precum pe niște fii ai Lui, ca pe cei care au trecut examenul cu nota 10, cum a fost Sfântul Părinte Arsenie. Amin!

Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului ODIGHITRIA – „POVĂȚUITOAREA” (6 octombrie)

Icoana „Odighitria” este una dintre cele mai cunoscute icoane făcătoare de minuni ale Maicii Domnului din Sf. Munte Athos. Numele ei vine de la cuvântul grecesc „odigos”, care înseamnă „călăuză”, ori „arătătoare a căii”, adică „povățuitoare”.

Teologia icoanei

„Odighitria” este denumirea dată tipului iconografic în care Fecioara Maria ține Pruncul pe brațul stâng și arată spre El, cu mâna dreaptă. Pruncul Iisus ține în mână un sul de hârtie, simbolizând Evanghelia, iar cu mâna dreaptă binecuvintează. Această icoană reliefează în chip deosebit dumnezeirea Pruncului, căci „Odighitria” arată Calea care este Hristos (*Ioan 14, 6*). Într-o altă interpretare a acestei icoane, Maica Domnului este un simbol al Bisericii, care-i călăuzește pe creștini spre Capul ei, Mântuitorul Hristos.

Istoria icoanei

Prima icoană de acest fel a fost zugrăvită de Sf. Apostol Luca, în timpul vieții pământești a Maicii Domnului. Se spune că, văzând icoana, Preacurata a binecuvântat-o. Mai apoi, Sf. Luca a trimis icoana la Antiohia, unui anume Teofil, împreună cu Evanghelia sa (*Luca 1, 3*). După moartea acestuia, icoana a fost adusă în Ierusalim, iar de aici a fost trimisă la Constantinopol. Potrivit tradiției, în secolul al IV-lea, icoana a fost dusă la Roma, iar Sf. Grigorie cel Mare o așază în Biserica Sf. Petru. Cópii ale acestei icoane sunt păstrate până azi. O astfel de icoană, chiar una dintre cele mai vechi, este considerată a fi cea de la mănăstirea Xenofont. Potrivit tradiției locului, aceasta este chiar una dintre multele icoane zugrăvite de Sf. Apostol Luca.

„Povățuitoarea” de la Xenofont

Icoana Maicii Domnului „Odighitria” de la mănăstirea Xenofont are o istorie minunată. Ea s-a aflat vreme îndelungată în mănăstirea Vatoped, în biserica centrală. Însă în anul 1730, în vreme ce ușile bisericii erau încuiate, icoana a dispărut din mănăstire, iar călugării au crezut că a fost furată de tâlhari. Însă au aflat curând că se află la mănăstirea Xenofont, aflată la o distanță de trei ore de mănăstirea lor. Toți credeau că cineva a furat-o pe ascuns și s-au grăbit să o aducă înapoi la locul ei, monahii vatopedini punându-o sub pază și pecetluind biserica. Dar nu după multă vreme, când biserica a fost deschisă pentru slujbă, icoana lipsea iarăși de la locul ei și foarte curând sosi și vestea că ea se afla din nou la Xenofont în biserica mare, loc pe care singură și-l alesese. Adusă din nou la Vatoped, icoana a apărut din nou în mănăstirea Xenofont. Înduplecați de măreția minunii, monahii vatopedini au hotărât să nu se mai împotrivească voinței Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și au lăsat xenofondinilor icoana.

De numele icoanei sunt legate numeroase vindecări minunate ale celor care s-au rugat cu credință Maicii Domnului înaintea icoanei. Dar nu numai asupra celor credincioși și-a revărsat „Odighitria” milele sale. În 1875 un protestant a vizitat mănăstirea. Când i s-a spus că această icoană este făcătoare de minuni, s-a oprit în fața ei și a spus, batjocoritor:

- Deci ești o celebră „Odighitria”, care face minuni? De ce nu faci nici o minune acum, ca să cred și eu?

Însă nici nu a terminat bine propoziția și a căzut ca un fulger. A fost ridicat, dar era paralizat! Și așa a rămas toată viața.

„Mută sa fie gura păgânilor, care nu se închină preacinstitei icoanei tale celei zugrăvite de Sfântul Apostol și Evanghelist Luca, ceea ce se cheamă Povățuitoarea.”

I.G.

Vremuri de cernere

ÎNFLORIREA *sau* DECLINUL *bisericilor în timpul pandemiei?*

În această perioadă am asistat la două procese antagonice: biserici care s-au restrâns numeric considerabil sau aproape au dispărut, dar și mult mai multe biserici care s-au întărit și au devenit mai populate. Cele care **dispar sunt bisericile care au dezertat în fața fricii și lumescului.** Sunt cele care au oprit închinarea la sfintele icoane, fiindu-le frică să nu se atingă lucruri; care au oprit spovedania pentru că le era teamă să nu stea oamenii prea apropiați unii de alții (chiar și în țări unde guvernele nu au impus o asemenea restricție). Atunci să nu ne mirăm că aceste biserici nu mai au mulți credincioși. Omul simte când este lipsit de ceea ce are nevoie.

Dimpotrivă, bisericile care, printr-un efort susținut și prin metode uneori mai puțin obișnuite, au găsit modalitatea de a păstra vii toate cele ce țin de viața liturgică, chiar în condițiile unor restricționări, s-au văzut pur și simplu asaltate de oameni. Unde nu s-au închis ușile bisericii pentru taina spovedaniei, oamenii au început să vină tot mai mulți, căci în alte biserici nu se mai putuseră spovedi cu lunile. **Nu există niciun motiv în lumea aceasta care să împiedice spovedania credinciosului**. Niciunul! Și nici nu știu vreun guvern care să fi luat măsuri de împiedicare a spovedaniei. Dar **frica** îi face pe oameni să oprească ei înșiși ceea ce poate curge firesc.

Credinciosul are nevoie de statornicie în ce privește învățătura Bisericii. Nu vorbim de mentalități fanatice de genul: *pe mine boala nu mă va atinge.* Creștinul adevărat spune: *e posibil să mă îmbolnăvesc și eu, dar asta e, mă voi lăsa în mâna lui Dumnezeu. Iar posibilitatea îmbolnăvirii nu mă va opri din plinirea poruncilor lui Dumnezeu. Nici nu mă voi lăsa lipsit de harul Său din cauza fricii pe care societatea o aduce inclusiv în Biserică.*

În viața fiecărei persoane care vrea să ia credința în serios vine un moment în care trebuie să-și pună întrebarea: **cred cu adevărat în ceea ce spun?** Poți să spui: *Hristos a înviat*! sau să răspunzi: *Adevărat a înviat*! Dar problema e: crezi cu adevărat în ceea ce spui? Dacă crezi cu adevărat, atunci moartea nu te poate face robul ei. Dacă crezi că Hristos a biruit moartea, atunci felul în care vezi toate lucrurile în această perioadă de pandemie se schimbă total față de mentalitatea omului fără Dumnezeu. În vreme de liniște și pace spunem multe lucruri și chiar credem că le credem, dar ele nu sunt probate. Tocmai de aceea Biserica a înflorit în mod deosebit în vreme de prigoană, de foamete, de boală. Dumnezeu ni le dă pentru că tocmai în astfel de încercări ni se întărește credința – fierul se prelucrează în foc, nu-i așa?

Nu doar boala aceasta ar trebui să ne facă să ne gândim la propria moarte. Știm noi dacă mai trăim peste 5 minute? Și totuși, a fost nevoie de o pandemie mondială pentru ca oamenii să înceapă să se întrebe: *ce se va întâmpla cu mine când voi muri?* Și să-și pună și alte întrebări de acest fel, de suflet folositoare, să ia cu adevărat în serios credința pe care susțin că o au. Dacă ne raportăm corect (creștinește) la această perioadă, atât noi, cât și Biserica în general ne vom întări.

Îi spuneam unui credincios: acum un an și jumătate trebuia să te rog în genunchi să ajungi la timp la Sf. Liturghie, să ajungi măcar înainte de a se citi Evanghelia. Dar uită-te acum: din cauza greutăților și restricțiilor, din cauză că au fost perioade în care puteau veni un număr limitat de credincioși la slujbe, biserica este plină de la începutul Liturghiei. Așadar **ne luăm mult mai în serios credința datorită greului prin care trecem.** Trebuie să recunoaștem că am luat prea în ușor darurile pe care le aveam înainte de această pandemie, faptul că bisericile erau mereu deschise, că am fi putut intra în ele oricând pentru a ne ruga. Dar Dumnezeu știe cel mai bine de ce a zis: ***voi închide o vreme ușile, voi strâmtora o vreme lucrurile, ca tu să înveți să iubești ceea ce trebuie iubit!***

Irineu, episcopul Londrei (ROCOR)

